

1. Aşağıdakilerden hangisi MKK üyelerinden biri değildir?

- A. İhraççılar
- B. Merkezi takas kuruluşları
- C. TSMB
- D. Yatırım kuruluşları
- E. TSPB

2. Aşağıdakilerden hangisi EKK üyelerinden biri değildir?

- A. İhraççılar
- B. Finans kuruluşları
- C. Bankalar
- D. Yetkili sınıflandırıcılar
- E. Lisanslı depo işletmeleri

3. Aşağıdakilerden hangisi MKK üye hesapları arasında yer almaz?

- A. Bilinmeyen ortak hesabı
- B. Takas havuz hesabı
- C. Yatırımcı hesabı
- D. Depo hesabı
- E. Havuz hesabı

4. DİBS'ler ile ilgili olarak aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A. DİBS anapara ve faiz ödemelerinde, MKK, üye bazında saklama bakiyesi bilgilerini TCMB'ye iletir
- B. Ödenecek kıymetlerin MKK sistemindeki bakiyeleri ise, TCMB'ye yapılan bildirim takiben itfa günü ödeme işlemi başlamadan önce silinir
- C. Hareketsizleştirilen kıymetler için MKK'da işlem yapılabilir
- D. EFT üyesi olmayan MKK üyelerine ait tutarlar ise TCMB tarafından MKK'nın muhabir bankasına (Takasbank) aktarılır ve MKK tarafından sağlanan bakiye bilgileri doğrultusunda bu muhabir banka tarafından ilgili üyelere dağıtılır
- E. DİBS anapara ve faiz ödemesi işlemlerinde ödemenin yapılacağı günden bir gün önce, EMKT sisteminin kapanması sonrasında TCMB tarafından gönderilen mesajların alınmasıyla ödeme yapılacak DİBS hareketsizleştirilir

5. MTK'lar ile ilgili olarak aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A. MTK'lar TCMB tarafından oluşturulanlar hariç olmak üzere sermaye piyasaları dışında kurulmuş ve kurulacak diğer piyasalar ile yurtdışında faaliyet gösteren borsa ve teşkilatlanmış pazar yerlerinin ve tezgahüstü piyasaların da takas, ödeme ve teminat işlemlerini SPK'nın izni ile yerine getirebilirler
- B. MTK'ların takas hizmeti verebilecekleri borsaların belirlenmesinde SPK'nın uygun görüşleri alınır
- C. Takas hizmetlerinin MTK'lar nezdinde yerine getirilmesi esastır
- D. SPK, MTK'ların takas hizmeti verebilecekleri borsalar ve teşkilatlanmış diğer pazar yerlerini belirler ve bu belirleme, borsaların ve teşkilatlanmış diğer pazar yerleri bünyesinde oluşturulmuş piyasa, pazar ve platformlar ve/veya işlem görecekle araçlar bazında olabilir
- E. Borsalar ve teşkilatlanmış diğer pazar yerleri tarafından yönetim kurulu kararı ve SPK'nın onayı ile takas işlemlerini yürüten MTK-değiştirilebilir

6. MTK'lar ile ilgili olarak aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A. MTK'ların üyelerinden bilgi, belge isteme ve inceleme yapma yetkisi mevcuttur
- B. MTK'lar; iş ve işlemleri ile ilgili olarak gerekli gördükleri hususlarda üyelerinden bilgi, belge istemek ve inceleme yapmak, kendi nezdinde gerçekleştirilen işlemlerin güvenliğini teminen üyelerinin mali durumunu ölçmek, izlemek ve bu faaliyetleri esnasında tespit edilen takas işlemlerine ilişkin mevzuata aykırılıklarla ilgili olarak kendi yetkisinde olanlar hakkında yaptırım uygulamakla görevli ve yetkilidirler
- C. MTK'lar, uygulamakta oldukları risk yönetim sisteminin içeriğinde veya kullanılan risk hesaplama yöntemlerinde önemli bir değişiklik yapılması gerekliliğinin ortaya çıkması halinde ve her hâlükârda yılda bir SPK'ya bildirimde bulunmaları gerekir
- D. MTK'lar; kendi bünyelerinde takas ve buna bağlı işlemleri gerçekleştiren üyelerin iş ve işlemlerinin MTK kurallarına uyumunu düzenli ve etkin olarak izler, takas işlemlerinin kesintisiz sürmesi için gerekli önlemleri alır ve bu konulardaki usul ve esasları belirler
- E. MTK'lar; yaptığı incelemelerde kendi kurallarının ağır ihmâli ve kasıtlı ihlâl edilmesi hâlinde SPK'ya bildirimde bulunmaları gerekir

7. Takasbank, üyenin ilgili piyasalar itibariyle belirlenmiş olan üyelik şartlarını kaybetmiş olduğunun tespiti halinde, kaç ayı geçmemek üzere verilecek uygun süre içinde söz konusu yükümlülüklerin yerine getirilmesini istemeye yetkilidir?

- A. 1 B. 2 C. 3
D. 4 E. 5

8. Aşağıdakilerden hangisi takas sisteminin unsurları arasında yer almaz?

- A. Risk yönetimi
B. Transfer
C. Saklama
D. Teminat yönetimi
E. Diğer sistemler

9. Takas yükümlülükleri ile ilgili olarak aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A. Aynı gün valörlü işlemlerin takasında çok taraflı netleştirme yapılması esastır
B. Tüm kıymetlerdeki alış ve satışların bedelleri ise genel olarak netleştirilir ve tek bir nakit alacak veya borç oluşturulur
C. Çok taraflı netleştirmede, üyenin belirli bir kıymette hem alış hem de satış yapması durumunda satış toplamı alış toplamına mahsup edilerek çıkan net bakiyeye göre kıymet yükümlülüğü belirlenir
D. Yükümlülüğün kısmi olarak yerine getirilmesi halinde alacaklar ödenir
E. Günler arasındaki yükümlülük ve alacaklar netleştirilmez

10. Takas alacaklarının dağıtılması ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A. Blokeli alacaklar, borç kapatma saati dikkate alınarak serbestleştirilir
B. Yükümlülüğü bulunmayan üyelerin alacakları ise takas havuzunda yeterli bakiye bulunması halinde ödenir
C. Üyenin takas alacağını alabilmesi için, takas yükümlülüğünü yerine getirmiş olması ve Takasbank tarafından nakit ve/veya varlıklara ilişkin yükümlülüklerin yerine getirilmesi amacıyla oluşturulan takas havuzunda yeterli bakiye bulunması zorunludur
D. Üyelerin piyasada gerçekleştirdikleri işlemler nedeniyle oluşan takas alacakları, Takasbank tarafından üyelerin ilgili hesaplarına aktarılmak suretiyle ödenir
E. Alacak dağıtımını işlemleri, borçların serbestleşme zamanı dikkate alınarak gerçekleştirilir

11. Temerrüt faizi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A. Temerrüde düşülen yükümlülük yabancı para cinsinden ise; nakit veya menkul kıymetin TL değeri, TCMB tarafından ilan edilen ilgili valördeki döviz alış kuru esas alınarak bulunur
B. Takasbank'ın, takas hizmeti sunduğu piyasalara ilişkin temerrüt faizinin belirlenmesinde, ilgili borsa veya piyasa işleticisinin görüşü alınır
C. Temerrüdün üç aylık dönem içinde tekrarı halinde Takasbank, her bir ilave temerrüt için belirlenecek katsayılara 3 puan ekleyebilir
D. Aynı gün içerisinde yerine getirilmeyen yükümlülüklerde üst sınır uygulanmaz
E. Menkul kıymet temerrütlerinde matrah hesaplanırken ilgili piyasada oluşan fiyatın kullanılması esastır

12. Temerrüt komitesi kaç kişiden oluşur?

- A. 1 B. 2 C. 3
D. 4 E. 5

13. Garanti fonu katkı payları ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A. Normal katkı paylarının kullanılması veya diğer nedenlerle eksilmesi durumunda tamamlama çağrısı yapılır
B. Garanti fonunun idare ve temsili SPK tarafından yürütülür
C. Talep edilebilecek ilave katkı payı, normal katkı payını aşamaz
D. Takasbank tarafından takas hizmeti verilen piyasaların bir kısmı veya tamamı için ortak bir garanti fonu kurulabileceği gibi her bir piyasa için ayrı garanti fonu kurulabilir
E. Garanti fonu katkı payı olarak yatırılabilir varlıklar işlem teminatı olarak kabul edilebilen değerler arasından Takasbank tarafından piyasalar itibarıyla belirlenir

14. Katkı paylarını Takasbank tarafından bildirilen sürelerde veya ilave katkı payı istenmesi durumunda bu bildirim kendilerine yapıldığı tarihten itibaren kaç iş günü içerisinde ilave katkı paylarını ödemeyen üyeler için temerrüt hükümleri uygulanır?

- A. 1 B. 2 C. 3
D. 4 E. 5

15. Aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A. Konsantrasyon limitleri; hem teminat konusu finansal araçları ihraç edenler veya garanti verenler itibarıyla hem de teminat kabul edilebilecek araçlar itibarıyla belirlenir
- B. Karşı taraflar için belirlenen risk limitleri; hem karşı taraflardan kaynaklanacak toplam riski hem de aynı karşı taraf ile farklı piyasalarda yapılan işlemleri sınırlayacak kapsamda olmalıdır
- C. Takasbank; teminatları, garanti fonu katkı paylarını ve sermaye yeterliliği yükümlülüğünü stres testleri aracılığıyla teyit eder, iç sistem birimleri aracılığıyla üçer aylık dönemler itibarıyla Yönetim Kurulu'na raporlar ve ayrıca Kurula bildirir
- D. Takasbank tarafından üstlenilen MKT risklerinin değerlendirilmesi amacıyla, oluşumu ve faaliyetleri Yönetim Kurulu tarafından belirlenecek bir *Risk Komitesi* kurulabilir
- E. Organize piyasalarda gerçekleştirilen türev araç işlemlerinde MKT hizmeti verilebilmesi için Risk Komitesinin kurulmuş olması zorunludur

16. Aşağıdakilerden hangisi takas prensipleri arasında yer almaz?

- A. Netleştirme
- B. Kaydi takas
- C. Transfer fiyatlama
- D. Teslim karşılığı ödeme
- E. Merkezi takas

17. Pay piyasasında T+1 günü ile ilgili olarak aşağıdaki bilgilerden hangisi doğru değildir?

- A. Netleştirme sonuçları oluşan yatırımcı net alış satış bilgileri MKK'ya gönderilir
- B. Düzeltilmiş takas kayıtları üye ekranlarında listelenir
- C. Borsa sözleşmelerinde, müşteri numarası ve acenta fon kodu (AFK) alanlarında hata olması durumunda aracı kurumlar, T+1 günü Borsa İstanbul'a sözleşme düzeltmesi gönderirler
- D. Düzeltme yapılmamış hatalı müşterilere ait takas işlemleri için, MKK sisteminde Aracı Kuruluş Hatalı Portföy İşlem Hesabı (AKHATAP) kullanılır
- E. T+1 günü ikinci seans sonunda Borsa İstanbul'dan alınan düzeltilmiş sözleşme bilgileri ile Takasbank sisteminde yeniden netleştirme yapılır ve MKK sistemine aktarılır

18. Pay piyasasında üyeler takas borçlarını saat kaçta kadar yatırmak zorundadırlar?

- A. 15:30
B. 15:45
C. 16:30
D. 16:45
E. 17:00

19. T+3 günü saat kaçta kadar kıymet (pay) veya nakit borcunu kapatamayan aracı kurumlar adına, Borsa İstanbul'da aynı gün valörlü alış veya satışlar yapılarak re'sen borç kapatma yoluna gidilir?

- A. 10:00
B. 11:00
C. 12:00
D. 13:00
E. 14:00

20. Pay piyasasında temerrüt nedeniyle alacağını gecikmeli olarak alan üyeye, temerrüde düşen üyeden tahsil edilen temerrüt cezasının yüzde kaçını ödenir?

- A. 1/5
B. 2/4
C. 1/3
D. 2/3
E. 3/4

21. Kesin Alım Satım Pazarı'nda DİBS ve GOS'lar için kaç güne kadar ileri valörlü işlem yapılması mümkündür?

- A. 30
B. 60
C. 90
D. 120
E. 150

22. Repo - Ters Repo Pazarında kaç güne kadar ileri valörlü işlem yapılması mümkündür?

- A. 1
B. 3
C. 5
D. 7
E. 10

23. Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası'nda piyasa risk yönetimi hangi kurum tarafından yapılmaktadır?

- A. Takasbank
B. Üyeler
C. SPK
D. BİST
E. MKK

24. Zincirleme repo işleminde ikinci repo işleminin vadesi ile birinci repo işlemi vadesi arasındaki süre en az kaç gün olmalıdır?

- A. 1 gün
B. 2 gün
C. 3 gün
D. 4 gün
E. 5 gün

25. Limitlerin yüzde kaçını aşması durumunda ise teminat bakiyelerinin yeterli olup olmadığına bakılmaksızın Üyenin emir iletimi engellenir?

- A. %20
B. %50
C. %100
D. %200
E. %300

Takas, Saklama ve Operasyon İşlemleri

Deneme Sınavı

Cevap Anahtarı

| | |
|----|---|
| 1 | E |
| 2 | A |
| 3 | D |
| 4 | C |
| 5 | B |
| 6 | C |
| 7 | C |
| 8 | A |
| 9 | D |
| 10 | E |
| 11 | C |
| 12 | E |
| 13 | B |
| 14 | C |
| 15 | E |
| 16 | C |
| 17 | A |
| 18 | D |
| 19 | B |
| 20 | D |
| 21 | C |
| 22 | D |
| 23 | A |
| 24 | A |
| 25 | E |